

A Fővárosi Ítéltábla Pécsen, a 2016. évi december hó 2. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

ítéletet:

A másodfokú bíróság az adócsalás büntette és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 22.B.1402/2014/32. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést 3 (három) év börtönre enyhíti;
- a vagyonelkobzás alkalmazását mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség átiratában az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott védője a nyilvános ülésen a bejelentett jogorvoslati kérelmének megfelelő tartalommal szólalt fel, indítványozta azonban az elsőfokú bíróság által alkalmazott 2 rb. folytatólagosan elkövetettkénti értékelés helyett mindössze 1 rb. az 1978. évi IV. tv. 310.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés szerint minősülő folytatólagosan elkövetett adócsalás büntettének megállapítását a vádlott terhére.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek eredményeként az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az iratok tartalma alapján – figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára – az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

Az elsőfokú ítélet 2. oldalának 1., 2., 3. és 4. pontjaiban írt, és a vádlottnak tulajdonított elítéléseket a tényállásból mellőzte.

A vádlottat az elsőfokú ítéletben 5. sorszám alatt részletezett ítéletével a Nyíregyházi Törvényszék a 2 év 6 hónap szabadságvesztés mellett 3 év közügyektől eltiltásra is ítélte. A vádlottat ezen büntetéséből a 2016. évi július hó 11. napján feltételes szabadságra bocsátották.

Az elsőfokú ítéletben rögzített elítélésein túlmenően a vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2012. évi február hó 16. napján jogerőre emelkedett 30.B.XIV.36.349/2009/9. számú ítéletével csalás büntette és közokirat-hamisítás büntette miatt 1 év börtönre és 100.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette, illetőleg a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2014. évi január hó 20. napján kelt és a 2014. évi július hó 21. napján jogerőre emelkedett 13.Bpk.V.40097/2014/3. számú határozatával adócsalás büntette miatt 2 év börtönre és 800.000 forint pénzbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette *(a másodfokú bírósági iratok 6. sorszám alatti erkölcsi bizonyítvány tartalma)*.

A **bt1**-t a 2009. évi december hó 7. napján, míg a **kft1**-t a 2010. évi október hó 8. napján a cégbíróság hivatalból törölte a cégnyilvántartásból.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Kiemelt Ügyek Adóigazgatósága Ellenőrzési Osztálya a Kft1.-nél áfa adónemben a bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést végzett a 2006. évi január hó 1. napjától a 2008. évi december hó 31. napjáig terjedő időszakra vonatkozóan. Az ellenőrzés eredményeként a 2011. évi június hó 17. napján kelt 7910954861 számú határozatával a gazdasági társaságot 284.613.000 forint adókülönbözet, 142.306.000 forint adóbírság és 103.168.000 forint késedelmi pótlék megfizetésére kötelezte *(nyomozati iratok 1043. oldalától 1060. oldaláig található határozat tartalma)*.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az tehát hiánytalan, teljeskörűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi előírások megtartása mellett folytatta le oly módon, hogy az ügyben felmerülő ténybeli és jogi kérdésekben megnyugtatóan állást lehetett foglalni. A bizonyítékok értékelése, tartalmi hitelességük elemzése is megfelelő módon történt meg.

Sajátossága volt az eljárásnak, hogy a vádlott a 2015. évi november hó 5. napján megtartott tárgyaláson büntetőjogi felelősségének elismerésére is kiterjedő beismerő vallomást tett, nyilvánvalóan úgy, hogy – az időközbeni jogerős elítélésére figyelemmel – a büntetőeljárás jellegével, a vád tárgyává tett bűncselekmények következményeivel maradéktalanul tisztában volt. Beismerő vallomását a Be.296.§ (2) bekezdésének a) és b) pontja alapján felolvasott tanúvallomások, valamint az okirati bizonyítékok is alátámasztották.

Mindezeket az elsőfokú bíróság is helyesen ismerte fel, így nem férhetett kétség ahhoz, hogy a megállapított, a másodfokú eljárásban nem is vitatott tényállás megfelel a történeti valóságnak.

A tényállás kiegészítését, illetve helyesbítését elsődlegesen az tette szükségessé, hogy az elsőfokú bíróság – amint erre a védő is helyesen utalt – olyan elítéléseket is rögzített a vádlott korábbi

büntetései között, amelyek sem a nyomozás során, sem az első-, illetve másodfokú eljárásban beszerzett erkölcsi bizonyítványokban nem szerepelnek, melyek tehát nem rá vonatkoznak. Ez okból az 1., 2., 3. és 4. sorszám alatti elítéléseket a tényállásból mellőzni kellett. Ugyanakkor további két elítélésre is sor került a vádlottnak, amelyeket az elsőfokú bíróság ítéletében nem tüntetett fel; ezért azokkal a tényállást szükséges volt kiegészíteni. Helyesbíteni kellett az 5. sorszám alatt részletezett ítélettel kiszabott büntetést is a mellékbüntetés, illetve a feltételes szabadságra bocsátás időpontjának feltüntetésével.

Kiegészítésre szorult a tényállás végül azzal is, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal a Kft.1-nél áfa adónemben a bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést végzett, melynek eredményeként a gazdasági társaságot adókülönbözet, adóbírság és késedelmi pótlék megfizetésére kötelezte, továbbá a cégmásolatok tartalma alapján azt is rögzítette a másodfokú bíróság, hogy időközben a bt1.-t és a Kft1.-t törölték a cégnyilvántartásból.

E kiegészítések, illetve helyesbítések folytán vált a tényállás megalapozottá, így az – figyelemmel a Be.352.§ (2) bekezdésében írtakra – irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére, és cselekményeinek minősítése is megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

Az adócsalás bűncselekménye vonatkozásában következetesen érvényesülő ítélkezési gyakorlat szerint az adónemenként elkülönülő bűncselekmények a folytatólágosság egységét képezve is annyi rendbeliként minősülnek, ahány adóbevallásra, illetve adófizetésre kötelezett gazdasági társasággal kapcsolatban valósították meg azokat. Nem tévedett tehát az elsőfokú bíróság, amikor a vádlott szóban forgó cselekményeit az érintett gazdasági társaságok mint adóalanyok – Kft1. és bt1. – számához igazodva, 2 rb. folytatólágosan elkövetett adócsalás büntettének minősítette. A védő ezt sérelmező jogi álláspontja nem volt megalapozott.

Mindezekre figyelemmel azonban az elsőfokú bíróságnak a büntetőtörvény időbeli hatályával kapcsolatos, önmagában helyes jogi indokolása is kiegészítésre szorult.

A cselekmények elbírálásakor hatályos Btk.-nak az adócsalás helyébe lépő tényállása, a költségvetési csalás a fentiekkel szemben törvényi egységet hozott létre az egységesen meghatározott eredményt előidéző egymástól független, egymással akár kapcsolatban sem álló magatartások között. Ennek megfelelően a vádlott költségvetést károsító cselekményei – figyelemmel az elsőfokú bíróság által részletesen kifejtett indokokra – 1 rb. a Btk.396.§ (1) bekezdésében meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntettének megállapítására volnának alkalmasak. A vádlottal szemben irányadó halmazati büntetés pedig – figyelemmel a Btk.345.§-ában meghatározott, egy évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett hamis magánokirat felhasználásának vélttségére is – a Btk.81.§ (3) bekezdése folytán 5 évtől 11 évet el nem érő tartamú szabadságvesztésig terjedhetne, melynek középmértéke a Btk.80.§ (2) és (3) bekezdése értelmében 8 év.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint ez annak ellenére szigorúbb elbírálást jelentene, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott 1978. évi IV. törvény 85.§ (3) bekezdése értelmében kettő évtől tizenkettő évig terjedő szabadságvesztés a halmazati büntetés alapja.

Az egy évvel enyhébb felső határral szemben ugyanis három évvel súlyosabb alsó határ áll szemben, mely összességében indokolttá teszi az elsőfokú bíróságnak a büntetőtörvény időbeli hatályának kérdésében kialakított álláspontját, az elkövetéskori törvény alkalmazását.

A büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság csak részben tárta fel helyesen, ezért indokolt volt azok ismételt áttekintése.

A helyesbített tényállás szerint nem értékelhető súlyosító körülményként a vádlott büntetett előélete, hiszen az elbírált bűncselekmények elkövetésekor még nem volt büntetve. Ezzel szemben – a kiegészített tényállás szerinti későbbi elítélésére is figyelemmel, kisebb súllyal ugyan – enyhítő körülmény a büntetlen előélete. Javára kellett értékelni a kiskorú gyermekekről történő gondoskodást, a beismerő vallomását, a megromlott egészségi állapotát, valamint a hét évet meghaladó időmúlást is.

Mindezeket szem előtt tartva az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés mértékét a másodfokú bíróság eltúlzottnak találta. Álláspontja szerint az 1978. évi IV. törvény 37.§-ában megfogalmazott büntetési célok eléréséhez rövidebb tartamú szabadságvesztés is elegendő. Ezért annak tartamát három év *börtönre* enyhítette; helyesbítve ezzel egyúttal az elsőfokú bíróság megfogalmazását is, ugyanis az nem az 1978. évi IV. törvény 41.§ (1) bekezdésében írtakhoz, hanem – ellentétben az időbeli hatály kérdésében elfoglalt helyes álláspontjával – az elbíráláskori törvényben foglaltakhoz igazodott.

Az enyhítésre irányuló jogorvoslati kérelmeket a másodfokú bíróság ennyiben találta megalapozottnak.

Az 1978. évi IV. törvény 77/B.§-ában szabályozott vagyonek Kobzás intézkedés alkalmazásának célja nem büntető jellegű joghátrány okozása, nem a vádlott jogszerűen szerzett vagyonának elvonása, hanem a bűncselekmény elkövetése előtti vagyoni helyzetének a visszaállítása. Következésképpen alkalmazásának feltétele – figyelemmel az eljárás tárgyát képező adócsalásra – nem csupán a költségvetés részére vagyoni hátrány okozásában tetten érhető büntetőjogi felelősség, hanem a bűncselekmény elkövetésével összefüggésben álló tényleges vagyongyarapodás is (1978. évi IV. törvény 77/B.§ a) pontja).

Az elbíralt bűncselekmények folytán a költségvetésnek meg nem fizetett általános forgalmi adó összegének további sorsára vonatkozó bizonyítási cselekményeket sem a nyomozás, sem a bírósági eljárás során nem végeztek, evvel kapcsolatos ténymegállapítást sem a vádirati, sem az ítéleti tényállás nem tartalmaz. A vádlott büntetőjogi felelősséget egyébként nem vitató védekezése és a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok alapján pedig kifejezetten arra lehetett következtetni, hogy a költségvetés elől eltitkolt összeg számottevő része nem a vádlotthoz került.

Figyelemmel kellett lenni arra is, hogy a vádlott a bűncselekményeket nem magánszemélyként, hanem két gazdasági társaság vezető tisztségviselőjeként valósította meg. Az 1978. évi IV. törvény 77/B.§ (2) bekezdése szerint, ha gazdálkodó szervezet gazdagodott, a vagyonek Kobzást vele szemben kell elrendelni. Ezt azonban kizárja, hogy – a kiegészített tényállás szerint – a felülbíralt bűncselekményekkel érintett mindkét gazdasági társaságot időközben törölték a cégnyilvántartásból,

illetve egyiküket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal államigazgatási eljárásban kötelezte is az okozott adókülönbözet megfizetésére.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a vagyonekhozás alkalmazását mellőzte.

Ennyiben – a büntetőjogi jogkövetkezményekre vonatkozó részében – az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta. Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, ezért azokat a Be.372.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Pécs, 2016. december 2.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 22.B.1402/2014/32. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 14.Bf.181/2016/8. számú ítéletével – az abban írt változtatásokkal – a 2016. évi december hó 2. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

. Krémer László s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő